

อ ำ นุ ภ า พ
พ ระ รั ต น ต รั ย

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรงรู้ธรรมอันประเสริฐ
ประทานธรรมอันประเสริฐ เป็นผู้นำมาซึ่งพระธรรมอันประเสริฐ
ไม่มีใครยิ่งกว่า ได้ทรงแสดงธรรมอันประเสริฐ รัตนะแม่นี้
เป็นรัตนะอันประณีตในพระพุทธเจ้า ด้วยคำสัจนี้ ขอความ
สุขสวัสดิ์ จงบังเกิดมีเถิด

อานาปานะสมาธิ

๘๕

มนุษย์ที่เกิดมาภพชาติหนึ่งนั้น ก็เพื่อแสวงหาที่พึ่งที่ระลึกอันแท้จริง แสวงหาสิ่งที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นสุขได้ด้วยตัวเอง และเป็นตัวตนที่แท้จริง สิ่งที่เราต้องการนี้ รวมประชุมอยู่ในธรรมกายทั้งหมด ธรรมกายคือแก่นของชีวิต เป็นชีวิตในระดับลึกที่อยู่ภายในตัวของเรา ที่ทุกคนมีสิทธิ์จะเข้าถึงได้ หากฝึกใจให้หยุดนิ่ง ถ้าหยุดได้มากเมื่อไร ก็เข้าถึงได้เมื่อนั้น โดยไม่จำกัดด้วยกาลเวลา ถ้าเราเข้าถึงธรรมกายแล้ว ชีวิตเราจะอยู่อย่างมีความหมายและอยู่อย่างมีเป้าหมาย มีความมั่นคงของชีวิต เป็นชีวิตที่มีสันติสุขที่แท้จริง เป็นชีวิตที่มีความสุขอย่างไม่มีประมาณ

พระลัมมะลัมพุทเจ้าตรัสไว้ใน รตนสูตร ว่า

“วโร วรณญ วรโท วราหโร

อนุตโตโร ธมมวโร อเทสยิ

อิทมปิ พุทฺเธ รตนํ ปณฺธิตํ

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺถ

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรงรู้ธรรมอันประเสริฐ
ประธานธรรมอันประเสริฐ เป็นผู้นำมาซึ่งพระธรรมอัน
ประเสริฐ ไม่มีใครยิ่งกว่า ได้ทรงแสดงธรรมอันประเสริฐ
รัตนะแมนี เป็นรัตนอันประณีตในพระพุทธเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้
ขอความสุขสวัสดิ จงบังเกิดมีเถิด”

พระธรรมกายคือรัตนอันประเสริฐ เป็นเป้าหมายชีวิตของมวลมนุษยชาติ เราเกิดมาแต่ละภพแต่ละชาติมีเป้าหมายเพียงประการเดียว คือขจัดความทุกข์ให้หมดสิ้นไป ตราบใดที่ยังไม่พบหนทางขจัดทุกข์ทั้งหลายได้ เราก็ยังเวียนว่ายตายเกิดกันอยู่รำไป ธรรมกายซึ่งเป็นตัวพุทธรัตนะ สถิตอยู่ภายในตัวเรานี้แหละ ท่านเป็นผู้หลุดพ้นแล้วจากทุกข์ทั้งปวง เข้าถึงความสุขอันเป็นอมตะ เป็นกายที่มีความสุขล้วนๆ ไม่มีทุกข์เจือเลย

ธรรมกายนี้แหละ คือหลักของชีวิต เป็นหลักของพระพุทธศาสนา อีกทั้งเป็นหลักสากล ถ้าใครเข้าถึงได้ก็จะพ้นจากทุกข์ทั้งหลายได้ เข้าถึงธรรมกายได้ ชื่อว่าเข้าถึงตัวพระพุทธเจ้า ผู้ทรงเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานที่แท้จริง แม้พระองค์จะดับขันธปรินิพพานนานแล้ว แต่กายธรรมของพระองค์ยังคงอยู่ ทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต การตรัสระลึกถึงและหมั่นสวดสรรเสริญพระพุทธานุคุณเป็นประจำจะทำให้เรารู้สึกอบอุ่นใจ มีความสุขใจ ความทุกข์ยากที่บังเกิดขึ้นก็สามารถถูกขจัดให้หมดสิ้นไปได้

*เหมือนดังในสมัยพุทธกาล กรุงเวสาฬหเกิดพายุภัยข้าวยากมากแพง ฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล พวกมนุษย์

อ่านภาพพระรัตนตรัย

๕๑

พากันล้มตายเพราะความอดอยาก เกิดโรคระบาดแพร่กระจายไปทั่วเมือง เนื่องจากล้มตายกันไปมาก ไม่สามารถนำไปเผาหรือฝังให้หมดได้ ใครตายก็จะนำศพออกไปทิ้งนอกเมือง ศพของชาวเมืองจึงเกลื่อนกลาดไปทั่ว พวกอมนุษย์ได้กลืนศพของมนุษย์ก็พากันเข้ามาหากิน

ชาวกรุงเวสาลีจึงถูกร้าย ๓ อย่างนี้คุกคามเอา คือร้ายเกิดจากความอดอยาก ร้ายจากอมนุษย์เบียดเบียน และร้ายจากโรคระบาด ชาวเมืองจึงได้ประชุมปรึกษาหารือกัน แล้วได้กราบทูลพระราชว่า “ขอเดชะ ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ ร้าย ๓ ประการนี้ เกิดขึ้นแก่บ้านเมืองแล้วพระเจ้าข้า ตั้งแต่สมัยโบราณ นับได้ ๗ ราชวงศ์ ไม่เคยมีร้ายเช่นนี้เกิดขึ้นเลย”

พระราชาทรงเรียกประชุมเจ้าลิจฉวี ตรัสในท่ามกลางที่ประชุมว่า “ขอได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ หาสาเหตุที่เราไม่ตั้งอยู่ในธรรมเถิด” พวกเจ้าลิจฉวีพิจารณาทบทวนถึงขนบธรรมเนียมประเพณีทุกอย่าง ก็ไม่เห็นข้อบกพร่องใดๆ ของพระราชเลย จึงพากันคิดหาวิธีที่จะขจัดร้ายนี้ให้หมดสิ้นไปในที่ประชุมของสภา ต่างก็ได้แสดงความคิดเห็นของตน แต่ก็ไม่สามารถตกลงกันได้

มีอยู่กลุ่มหนึ่ง เสนอความคิดในท่ามกลางที่ประชุมว่า

อานุกรภาพพระรัตนตรัย

๕๒

“ได้ทราบข่าวมาว่า พระลัมมาลัมพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้นในโลกแล้ว พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นทรงแสดงธรรมเพื่อประโยชน์ แก่กุลแก่ปวงสัตว์ทั้งหลาย ทรงมีฤทธิ์มาก มีอานุภาพมาก” พระเจ้าลิจฉวีได้ฟังดังนั้น ทรงมีพระหฤทัยโสมนัสยิ่งนัก ตรัสถามว่า “กับัดนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่ไหนเล่า”

เมื่อทราบว่พระพุทธองค์ประทับอยู่ในกรุงราชคฤห์ จึงส่งเครื่องราชบรรณาการ พร้อมทั้งข้อความอาราธนานิมนต์ พระผู้มีพระภาคเจ้า ให้เสด็จมาโปรดในเมืองเวสาลี พระเจ้าพิมพิสารเมื่ออ่านข้อความแล้ว เสด็จไปเข้าเฝ้าสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยคณะทูต แล้วกราบทูลเรื่องราวทั้งหมด ให้ทรงทราบ

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพิจารณาว่าเมื่อเรากล่าวรัตนสูตร ในกรุงเวสาลี การอารักขาจักแผ่ไปแสนโกฏิจักรวาล เมื่อจบ พระสูตร สรรพสัตว์ประมาณ ๘๔,๐๐๐ จักได้บรรลุธรรมาภิสมัย เมื่อทรงใคร่ครวญด้วยอนาคตังสญาณ เห็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ อย่างนี้แล้วก็ทรงรับนิมนต์

พระเจ้าพิมพิสารทรงรับสั่งให้ข้าราชการบริพารจัดแจงหนทาง ทำพื้นที่ประมาณ ๕ โยชน์ให้ราบเรียบ แล้วพระผู้มีพระภาคเจ้า ก็เสด็จไปพร้อมกับภิกษุอีก ๕๐๐ รูป พระราชาทรงให้นำเอาดอกไม้

อานาภาพพระรัตนตรัย

๕๓

๕ สี โปรยหนทาง ๕ โยชน ให้ยกรงชัยคอยต้อนรับทุกโยชน ให้กันแควตฉัตร ๒ ชั้น สำหรับพระผู้มีพระภาคเจ้า ฉัตรชั้นเดียว สำหรับภิกษุแต่ละรูป นอกจากนี้พระองค์ยังทรงทำการบูชาด้วย ดอกไม้ และของหอมต่างๆ อีกมากมาย จนกว่าพระบรมศาสดา จะเสด็จข้ามไปยังเมืองเวสาลี

ฝ่ายพวกเจ้าลิจฉวี เมื่อทราบว่าเป็นพระเจ้าพิมพิสารทรง ทำการบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยสักการะที่ยิ่งใหญ่ถึงเพียงนั้น จึงช่วยกันตกแต่งหนทางถวายการรับเสด็จพระพุทธร่องค์ยิ่งใหญ่ เป็นสองเท่า ขณะที่พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับนั่งบนพุทธอาสน์ บนเรือพระที่นั่ง เหล่าเทวดาตั้งแต่ชั้นภุมมเทวา จนถึงพรหมชั้น อภินิหารได้พากันทำการบูชา เหล่านาคที่อาศัยอยู่ใต้แม่น้ำคงคา ก็ได้พากันทำการบูชาพระองค์เช่นเดียวกัน

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จถึงฝั่งแม่น้ำคงคาที่เป็น เขตแดนของเจ้าลิจฉวี มหาเมฆได้ตั้งเค้าขึ้น ล่งเสียงคำรามดัง ไปทั่วสารทิศ พอพระผู้มีพระภาคเจ้ายกพระบาทแรกวางลงริม ฝั่งแม่น้ำคงคา ฝนโบกขรพรรษก็โปรยเม็ดลงมา ผู้ต้องการให้ เปียกก็เปียก ผู้ไม่ต้องการให้เปียกก็ไม่เปียก ซากศพของพวก มนุษย์ที่หมักหมมอยู่ในพระนคร ถูกกระแสน้ำพัดลงแม่น้ำคงคา จนหมดสิ้นจนกระทั่งภาคพื้นสะอาด เป็นการต้อนรับการเสด็จ

อานุภาพพระรัตนตรัย

๕๔

มาเยือนของพระผู้มีพระภาคเจ้า

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จถึงกรุงเวสาลี กัศรัลเรียกพระอานนท์มารับสั่งว่า “ดูก่อนอานนท์ เธอจงเรียนรัตนสูตรนี้แล้วเดินสาธยายไประหว่างกำแพงในกรุงเวสาลีกับพวกเจ้าลิฉฉวีทำพระปริตรไปเถิด” เนื้อหาพระปริตรที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้มีเนื้อความบ่งถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ว่า

ยงฺกิญจิทฺตํ โลกํ ทฺรพฺยํเครื่องปลื้มใจ อย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้ หรือในโลกอื่น หรือรัตนะใดอันประณีตในสววรรค ทฺรพฺยํเครื่องปลื้มใจและรัตนะนั้นที่เสมอด้วยพระตถาคตเจ้า ไม่มีเลย แม้สิ่งนี้ก็ป็นรัตนะอันประณีตในพระพุทธเจ้า

พระอานนท์เรียนพระปริตรแล้ว ถือบาตรของพระผู้มีพระภาคเจ้า ตักน้ำให้เต็มบาตร สาธยายพระปริตรไปพลาญ ประพรมน้ำไปพลาญ เมื่อหยาดน้ำกระเซ็นไปกระทบพวกอมมนุษย์ ก็พากันหนีออกไปทางประตูทั้ง ๔ ของพระนคร พวกมนุษย์ที่ป่วยก็หายจากโรค ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาลตามเดิม เมืองเวสาลีจึงมีความสงบร่มเย็นสืบมา

เราจะเห็นว่าอานุภาพพระปริตรที่เพียงสวดสรรเสริญพระรัตนตรัย ยังมีอานุภาพถึงเพียงนี้ ไม่ต้องพูดถึงการเข้าถึงพระรัตนตรัยภายในเลยว่าจะมีอานุภาพขนาดไหน การที่เรา

อานาภาพ พระรัตนตรัย

๕๕

เกิดมาในภพชาติหนึ่ง ก็ต้องการแสวงหาที่พึ่ง ที่นำความปลอดภัยมาให้แก่ชีวิต แสวงหาสิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลง มีสันติสุขด้วยตัวของตัวเอง ไม่ต้องไปพึ่งวัตถุภายนอก สิ่งที่เราปรารถนาคือรัตนะภายในนี้เอง

รัตนะภายในก็คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะนี้แหละ พระธรรมกายคือพุทธรัตนะ เป็นรัตนะอันทรงคุณค่าสูงสุด เราจะเข้าถึงได้ต่อเมื่อเราฝึกใจให้หยุด ให้นิ่ง ให้สงบระงับ เพราะใจที่หยุดอย่างดีแล้วเท่านั้น จึงจะเข้าถึงพระธรรมกายภายใน ความสุข ความบริสุทธิ์ และความปลอดภัยทั้งมวลรวมประชุมอยู่ในธรรมกายนี้เท่านั้น ดังนั้นหมั่นฝึกใจให้หยุดนิ่งกันได้ทุกวัน จะได้เข้าถึงรัตนตรัยภายในกันทุกคน

